

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

1 CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA

1.1 GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Podľa geomorfologického členenia (Mazúr, Lukniš, 1980) spadá záujmové územie na rozhranie dvoch geomorfologických území: Zo západu do územia zasahuje do subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Fatransko-Tatranská, celku Malé Karpaty, podcelku Pezinské Karpaty, časti Homol'ské Karpaty, z východu zasahuje do subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská rovina. Terén je rovinatý, resp. mierne svahovitý s nadmorskou výškou cca 190 m n.m.

1.2 HORNINOVÉ PROSTREDIE

1.2.1 Geologická stavba

Záujmové územie sa nachádza v Bratislave v lokalite Podhorský pás, na juhovýchodných svahoch pohoria Malé Karpaty. Na geologickej stavbe záujmového územia sa zúčastňujú horniny paleozoického veku a kvartérne sedimenty.

Paleozoikum je tvorený hlavne granitoickými horninami Bratislavského typu, ktoré sú zastúpené granitom až kremíťom dvojsľudným granodioritom. Časté sú v nich výskyty pegmatitových žíl o mocnosti niekoľko cm až m. Miestami je na nich zachovaný plášť, ktorý je tvorený vysokometamorfovanými horninami (pararulami, svor. žulami, fylitmi). Paleozoické horniny boli silno tektonicky porušené už počas variskeho vrásnenia. Počas alpínskeho vrásnenia boli obnovené staré zlomové línie. Výsledkom týchto tektonických a vrásnivých pochodov je vznik poruchových zón a metamorfných premien v kryštalickej horninách. Vyvréle i metamorfované horniny sú prestúpené spleťou poruchových zón a puklín rôznych smerov. Najmohutnejšie poruchy majú smer rovnobežný s osou pohoria. Časté a rozsiahle sú tiež poruchy kolmé na smer osi pohoria.

Kvartérne sedimenty sú zastúpené eluviálnymi a deluviálnymi hlinami a pieskami, suťovými hlinami a suťami. Zrnitosť sa jedná o piesčité hliny s úlomkami zvetraných a nevetraných granitov. Mocnosť kvartérnych sedimentov je rôzna a je závislá od geomorfologických pomerov jednotlivých častí územia.

1.2.2 Inžinierskogeologická charakteristika

V zmysle regionálnej inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska (M. Matula, 1985) patrí záujmové územie do rajónu deluviálnych sedimentov typu D a deluviálnych sedimentov na riečnych terasách typu DT.

Prieskumnými prácami (Transial, spol. s r.o., 08/2010) boli zachytené len kvartérne sedimenty, ktoré sú zastúpené faciou fluvialnych sedimentov. Povrchovú vrstvu vytvárajú holocéne proluviálne deluviálne sedimenty, ktoré sú z litologického hľadiska tvorené ílmi, ílmi piesčitým a pieskami ílovitými s úlomkami granitov, kremencov a kremeňov. Dosahujú hrúbku 4,3 až 6 metrov. Podložie vytvárajú terasové štrky s jemnozrnnou prímesou. Vekove boli zaradené do mladšieho rúsu až würmu. Sú hodnotené ako uľahlé, kde valúny sú tvorené hlavne granitmi, kremencami, kremeňmi

a nepatrne karbonátmi. Ich veľkosť je do 5 cm. Farbu majú hrdzavohnedú, čo je spôsobené oxidmi železa.

Z hľadiska inžiniersko-geologického je podložie na stavenisku od povrchu terénu smerom dole tvorené ílom piesčitým, (zemina triedy CS1). Z hľadiska zakladania komunikácii a použitia do násypu je tento materiál zaradený do skupiny IV až V. Tieto zeminy je možné dobre zhutňovať. Sú však namŕzavé. Z časti sa nachádza v podloží aj piesok ílovitý (zemina triedy SC). Z hľadiska zakladania komunikácii a použitia do násypu je tento materiál zaradený do skupiny III až IV. Tieto zeminy je možné dobre zhutňovať. Sú však mierne namŕzavé. Pre vylepšenie vlastností sa dajú obe zeminy vhodne stabilizovať cementom alebo vápnom. Podzemná voda nebola narazená.

1.2.3 Geodynamické javy

Lokalita sa nachádza v stabilnom území; v posudzovanom území nie je dokumentovaný výskyt geodynamických javov.

Seizmicita územia

V zmysle „Mapy seizmických oblastí“ (STN 73 0036) sa lokalita nachádza v pásme, v ktorom maximálna intenzita seizmických otrasov nepresiahne hodnotu 7 ° stupnice stupnice makroseizmickej intenzity MSK-64.

1.2.4 Ložiská nerastných surovín

V riešenom území, ani v jeho okolí nie sú evidované žiadne ložiská nerastných surovín, alebo stavebných surovín.

1.3 KLIMATICKÉ POMERY

Klimatické pomery majú zásadný vplyv na rozptyl znečisťujúcich látok v ovzduší a na zaradenie lokality podľa minimálnych teplôt pre potreby určenia kapacity energetických zariadení.

Z hľadiska makroklimatickej klasifikácie patrí širšie posudzované územie do oblastí teplej (počet letných dní nad 50), podoblasti mierne vlhkej ($I_z = 0-60$, okrsku - teplého, mierne vlhkého, s miernou zimou).

Všeobecne sa konštatuje, že po roku 1980 prišla dlhá (15-ročná) séria relatívne suchých a teplých rokov. Tento stav vyvrcholil v roku 1994. Počas rokov 1991-1995 neboli v skutočnosti zaznamenané mimoriadne teplé epizódy, ktoré by ovplyvnili priemerné hodnoty tohto obdobia. Najvyšší mesačný priemer teploty vzduchu bol 26 °C (august 1992 a júl 1994), najvyšší ročný priemer teploty vzduchu bol 12 °C v tých istých rokoch.

Tab.1 Ročný chod teploty vzduchu v °C (1991-1995) v Bratislave - Letisko

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Letisko	1,1	1,1	5,8	10,5	15,3	18,9	22,0	21,6	16,0	9,6	4,1	0,5	10,5

V Bratislave a blízkej časti Podunajskej nížiny sú **zrážkové pomery** určované postupom cyklón, ktoré vznikajú na polárnom fronte Atlantického oceánu. Pevninská klíma sa prejavuje viac v letných mesiacoch a to výdatnými zrážkami. V storočnom priemere najmenej zrážok spadlo v januári a februári, najbohatšie zrážky sú v mesiacoch máj, jún a júl.

Tab.2 Priemerné mesačné a ročné úhrny zrážok v mm zo stanice Koliba, SHMÚ 2005

mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
2002	22,6	36,7	38,5	23,5	34,5	37,9	38,7	131,6	64,6	79,9	61,0	48,0	618,5
2003	30,8	3,2	3,0	19,6	52,1	36,7	58,9	16,5	14,0	56,2	21,8	23,8	336,6
2004	44,0	42,7	40,6	34,3	61,5	70,7	27,4	56,3	40,4	44,3	49,4	25,1	536,7

Zdroj: ročenka SHMÚ, 2005

Prúdenie vzduchu je v dotknutom území modifikované reliéfom. Jeden z najdôležitejších orografických činiteľov pre klímu Bratislavy je Devínska brána. Cez tento priestor vpadajú cez mesto do Podunajskej nížiny vzduchové hmoty zo severozápadu a severu, často sprevádzané búrlivým vetrom a rýchlymi zmenami počasia.

Tab. 3 Veterná ružica pre Bratislavu

Stanica	Početnosť smerov vetra (%)							
	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW
Letisko	14,05	16,14	14,78	7,76	6,54	4,47	15,46	20,80

Tab. 4 Priemerná rýchlosť vetra v m/s (1951-1980)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Letisko	4,5	4,7	4,7	4,5	4,4	3,9	3,7	3,6	3,6	3,5	4,1	4,0	4,0

1.4 VODA

1.4.1 Povrchové vody

V širšom okolí sa povrchové vody nenachádzajú. Územie patrí do povodia Dunaja, ktorý preteká cca 5 km južne od záujmového územia.

1.4.2 Podzemné vody

Výskyt podzemných vôd súvisí so zložitou geologickou stavbou územia a rozhranie dvoch geologických štruktúr. Územie sa nachádza v rajóne MG 055 Kryštalinikum a mezozoikum JV časti Pezinských Karpát. Ide o hydrogeologicky málo významné územie, predpokladané zásoby podzemnej vody dosahujú iba do cca 0,2 l/s.km⁻². Kryštalinikum Malých Karpát je pomerne málo zvodnené. V granitoidných horninách prevláda puklinová priepustnosť. Výdatnosť prameňov bývajú medzi 0,01 – 0,3 l/s zriedkavo viac. Zvodnenie kryštalickej bridlice je podobne veľmi nízke s výdatnosťou prameňov od 0,01 do 0,1 l/s. Podzemné vody sú zásobované iba zrážkami, od ktorých tým pádom závisí aj výdatnosť prameňov.

Geologická stavba územia nevytvára dobré podmienky pre akumuláciu podzemných vôd. Významné z hľadiska akumulácie nie sú ani kvartérne deluviálne sedimenty. Podzemná voda je viazaná prevažne na kvartérne proluviálne a deluviálne sedimenty, ktoré majú charakter hlinitokamenitých sutí.

1.4.3 Minerálne a termálne vody

V riešenom území ani v jeho okolí nie sú registrované ani evidované zdroje minerálnych alebo termálnych vôd, ani ich ochranné pásma. Výskyt geotermálnych vôd sa viaže na hlbšie partie neogénu, v celom rozsahu podunajskej panvy.

1.4.4 Vodohospodársky chránené územia

Do riešeného územia nezasahuje žiadne vodohospodársky chránené územie.

1.5 PÔDA

V dotknutom území prevládajú hlavne kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé, sprievodné rankre a kambizeme pseudoglejové, zo stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín.

V širšom okolí posudzovaného územia prevládajú automorfné pôdy. Tieto sú reprezentované černozemami typickými karbonátovými, sporadicky čiernicami typickými karbonátovými na starých karbonátových fluvialných sedimentoch. Hydrofóbne pôdy sú zastúpené fluvizemami typickými, sprievodne fluvizemami glejovými a arenickými karbonátovými na karbonátových aluviálnych sedimentoch. Vzhľadom na antropický charakter zaberaných plôch s vrstvou navážky nie je účelné robiť detailné analýzy pôdných typov a druhov v riešenom území.

1.6 BIOTA

1.6.1 Flóra a vegetácia

Z fytogeografického hľadiska Bratislava a jej okolie leží na rozhraní dvoch fytogeografických obvodov - pravej panónskej flóry (Eupannonicum) a predkarpatskej flóry (Praecarpaticum) a zapadá do štyroch fytogeografických okresov, z ktorých jeden je Podunajská nížina. Vo flóre okolia Bratislavy sú zastúpené druhy starých kontinentálnych pleistocénnych migrácií, druhy chladnej stepi z posledného glaciálu a postglaciálnej migrácie, submediteránne nelesné teplomilné druhy a xerothermné lesné a lesostepné druhy.

Súčasný stav vegetácie oproti potenciálnej vegetácii dotknutého územia je výrazne pozmenený. Pôvodná vegetácia bola odstránená výstavbou budov a komunikácií a nahradená sekundárnymi spoločenstvami – mestská zeleň, resp. rudernými a antropogénne degradovanými rastlinnými spoločenstvami.

Takýto charakter má aj súčasná zeleň na ploche plánovaného areálu PS. Jedná sa o plochu bývalého vinohradu. Na základe dendrologického prieskumu (RNDr. S. Kubalová, Komárno, 05/2008) Na dotknutom pozemku sa nachádza bývalý vinohrad vysadený viničom hroznorodým (*Vitis vinifera*; spolu 121 radov). V súčasnosti už nie je výsadba viniča udržiavaná, jeho vitalita je preto značne znížená, stupeň poškodenia celkovo odhadujeme na 50 %. Na pozemku sa ojedinele vyskytujú rôzne druhy stromov v počte 19 ks (prevaha čerešne vtáče a vrby krehkej) a 7 plôch krov.

1.6.2 Fauna

Územie Bratislavy patrí zo zoogeografického hľadiska k eurosibírskej časti palearktiskej oblasti. Väčšina našich stavovcov patrí k arboreálnym prvkom európskych listnatých lesov. Tieto druhy prežili posledný glaciál prevažne v refúgiách stredomorskej oblasti. Významným prvkom, ktorý ovplyvňuje dnešné zloženie fauny stavovcov, sú prvky stepného pôvodu. Ich šírenie na naše územie umožňovalo odlesňovanie krajiny a jej premena na kultúrnu step. Primárne sladkovodné ryby patria väčšinou k čiernomorskému prvku povodia Dunaja a v pôvodnej faune boli zastúpené aj katadromné a anadromné druhy, ktoré v dobe rozmnožovania tiahnu z mora do riek alebo opačne.

Zloženie fauny širšieho riešeného územia je výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných činiteľov a zásahov človeka. Vzhľadom na konfiguráciu terénu, v kontexte s lokálnymi podmienkami, s dominanciou urbanizovanej krajiny, je súčasná fauna čo sa týka diverzity chudobná.

V širšom území sa uplatňujú zoocenózy:

- nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie (parky, kroviny, líniová vegetácia rôzneho typu, záhrady),
- ľudských sídel (budovy, parky, záhrady, ruderalne spoločenstvá).

Faunu riešeného územia tvoria prevažne kozmopolitné synantropné druhy viazané na biotopy ľudských sídiel, typickými predstaviteľmi lastovička obyčajná - *Hirundo rustica*, belorítka obyčajná - *Delichon urbica*, trasochvost biely - *Motacilla alba*, žltouchvost domový - *Phoenicurus ochruros*, drozd čierny - *Turdus merula*, vrabec domový - *Passer domesticus*, jež východoeurópsky - *Erinaceus concolor*, krt obyčajný - *Talpa europaea*, podkovár malý - *Rhinolophus hipposideros*, netopier obyčajný - *Myotis myotis*, myš domová - *Mus musculus*, potkan obyčajný - *Rattus norvegicus*.

V rámci žiadosti o súhlas na výrub drevín bol spracovaný posudok o výskyte chránených druhov hmyzu na predmetnej lokalite (RNDr. I. Rychlík, Bratislava 07/2008). Na základe uvedeného posudku nebol zistený výskyt chránených druhov hmyzu. Staré požerky druhu fúzača *Megopis scabricornis* bol na jednom odumretom kmeni vrby krehkej.

2 KRAJINA A JEJ OCHRANA

2.1 ŠTRUKTÚRA KRAJINY A VYUŽITIE ÚZEMIA

Popisované územie výstavby PS je tvorené prelukou v páse zastavaného územia. Je súčasťou zóny, ktorá je v širšom kontexte využívaná pre bývanie a občiansku vybavenosť. Primárna funkcia je doplnená významnými dopravnými osami – Račianskou cestou a železničnou traťou so zastávkou Vinohrady. Priamo lokalitou prechádza vedenie VVN 110 kV.

Krajinná scenéria je reprezentovaná vyslovene urbanizovanou krajinou, ktorú charakterizujú zastavané plochy, s dominanciou dvoch objektov s obytnou funkciou a komerčnej zástavby. Výrazným funkčným prvkom územia je železničná trať prechádzajúca východnou časťou územia. Zo západnej časti zasahujú k lokalite rozsiahle plochy vinogradov. Prírodné prvky krajiny sa zachovali vo vyšších polohách úpätia Malých Karpát, kde sú rozsiahlejšie lesné plochy.

2.2 OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

2.2.1 Územná ochrana prírody

Do riešeného územia nezasahuje ani okrajovo žiadne veľkoplošné alebo maloplošné územie, chránené v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Z veľkoplošných chránených území sa nachádza najbližšie CHKO Malé Karpaty, vzdialené cca 1000 m západne od posudzovanej lokality.

Dotknutá lokalita výstavby nezasahuje do žiadnej z lokalít sústavy chránených území NATURA 2000, ktorá zabezpečuje územnú ochranu biotopov a druhov európskeho významu.

2.2.2 Druhovú ochranu prírody

Hodnotenie výskytu chránených druhov je vzhľadom na charakter využitia územia irelevantný.

2.2.3 Chránené stromy

V posudzovanom území sa nenachádza žiadny chránený strom.

2.3 PRVKY ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne prvky ÚSES.

V širšom území západne od lokality prechádza provincionálny biokoridor Malé Karpaty a nadregionálny biokoridor JV svahy Malých Karpát.

3 OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA A KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

3.1 OBYVATEĽSTVO

Realizáciou zámeru bude dotknuté k.ú. mesta Bratislavy, okres Bratislava III, mestská časť Bratislava – Nové Mesto, lokalita „Podhorský pás“ na Jurskej ulici.

Tab.5 Vývoj počtu obyvateľov

Územie	1998	1999	2000	2001*	2005	2008
Bratislava	451 395	448 292	447 345	428 672	425 459	428 791
Bratislava III	63 835	63 616	63 400	61 418	61 728	62 673
Bratislava-Nové Mesto	39 506	39 240	38 979	37 418	37 040	37 323

Zdroj: Bilancia pohybu obyvateľstva v SR podľa obcí. ŠÚ SR Bratislava, r. 1998, 1999, 2000. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001. ŠÚ SR Bratislava, 2001, www.statistics.sk.

Na celkový populačný vývoj mesta, jeho rozsah a štruktúru obyvateľstva v uplynulých desaťročiach (1970-1990) okrem prirodzeného prírastku výraznou mierou pôsobila aj migrácia obyvateľstva, ktorá sa vyznačovala dosídľovaním obyvateľstva do mesta z vidieckych sídiel. S nárastom počtu obyvateľstva v dôsledku pôsobenia uvedených faktorov, úzko súvisel rozvoj bytovej výstavby a rozvoj pracovných aktivít výrobného i nevýrobného charakteru. Mierny nárast (1,98 % prírastok) počtu obyvateľov bol zaznamenaný aj v rokoch 1991, 1995 až 1998. V roku 1995 žilo v Bratislave 450 194 a v roku 2008 to bolo až 451 395 obyvateľov. Podiel prerozdelenia tohto prírastku do jednotlivých častí mesta a miestnych častí v dotknutom území sa mení nielen prirodzenou natalitou a mortalitou, ale aj vnútornou migráciou obyvateľstva.

V posledných rokoch nastáva vo vývoji počtu obyvateľov obrat. Dochádza k jeho poklesu, a to najmä v dôsledku nižšieho prirodzeného prírastku i nižšieho podielu prisťahovaných ako tomu bolo v rokoch predchádzajúcich. Avšak z hľadiska podielového ukazovateľa naďalej pretrvávajú tendencie prevahy prisťahovaného obyvateľstva nad prirodzeným prírastkom. Na základe vývoja počtu obyvateľov v posledných rokoch sa aj pre najbližšie roky predpokladá mierne znižovanie počtu obyvateľov, prípadne jeho stagnácia a prevažovať bude imigrácia z okolia a širšieho zázemia.

Tab. 6 Štruktúra obyvateľstva podľa charakteristických vekových skupín

Územie	Počet obyv. spolu	0-14 roční (predproduktívny)		15-59 (54 ženy) (produktívny)		60+ (55+ ženy)		Index vitality
		A	%	A	%	A	%	
r. 1998								
Bratislava	449 547	74 181	16,5	251 501	64,84	83 865	18,66	88,5
Bratislava III	63 835	8 952	14,02	37 649	58,98	17 234	27,0	51,9
Bratislava Nové Mesto	39 506	5 382	13,62	22 505	56,97	11 619	29,41	46,3
r. 2000								
Bratislava	447 345	66 558	14,88	294 210	66,77	86577	19,35	76,9
Bratislava III	63 400	8 550	13,49	37 699	59,46	17 151	27,05	49,8
Bratislava Nové Mesto	38 979	5 264	13,50	22 333	57,29	11 382	29,20	46,2
r. 2008								
Bratislava	428 791	50 930	11,88	276 935	64,59	100 926	13,85	50,46
Bratislava III	62 673	7 472	11,92	37 990	60,56	17 211	27,46	43,41
Bratislava Nové Mesto	37 323	4 478	12,00	22 227	59,55	10 618	28,45	42,17

Zdroj: Bilancia pohybu obyvateľstva v SR podľa obcí. ŠÚ SR Bratislava, 1998, 2000, www.statistics.sk

Pomery medzi predproduktívnou, produktívnou a poproduktívnou skupinou obyvateľstva vypovedajú o miere perspektívnosti sídelnej populácie. Zo štruktúry obyvateľstva podľa základných vekových skupín v meste Bratislava, okrese Bratislava III i v mestskej časti Bratislava - Nové Mesto je zrejmý pokračujúci pokles detskej zložky ako dôsledok znižujúcej sa pôrodnosti. Podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku ako je i v tabuľke vyššie vidieť klesá.

V mestskej časti Bratislava - Nové Mesto napr. v roku 1998 žilo 39 506 obyvateľov a v roku 2008 to bolo 37 323 obyvateľov, čo predstavuje úbytok z celkového počtu o – 2 183 obyvateľov. Okrem úbytku celkového počtu obyvateľov sa i tu zhoršuje jeho veková skladba. V uvádzanom období od roku 1998 v predproduktívnej časti obyvateľstva bol zaznamenaný úbytok o – 904 obyvateľov.

V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi predstavuje situácia v meste Bratislava, v okrese Bratislava III i v jej mestskej časti Bratislava Nové Mesto zhoršenie stavu. Populácia má regresívny charakter, čo nedáva predpoklad rozvoja územia z vlastných zdrojov.

Podľa posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov (2001) prevládalo v okrese Bratislava III obyvateľstvo so stredným vzdelaním (spolu bez a s maturitou) 57,03 %.

Zamestnanosť

Podmienky zamestnanosti obyvateľov širšieho okolia vytvára samotné mesto Bratislava, kde pracuje prevažná časť ekonomicky aktívnej časti obyvateľstva. Z hľadiska medziokresného porovnania najvyššia koncentrácia zamestnancov sa dlhodobo prejavuje v okresoch Bratislava I, Bratislava II a Bratislava III. V organizáciách okresu Bratislava I pracovalo napr. v 3. štvrtroku r.2001 (45,6 %), v okrese Bratislava II (26,3 %) a Bratislava III (11,4 %) zamestnancov (z celkového počtu zamestnancov v Bratislavskom kraji).

Štatistický úrad Slovenskej republiky v registri organizácií k 30. 6. 2010 evidoval v Bratislavskom kraji 57 919 právnických osôb, čo bolo o 1 411 viac ako ku koncu marca 2010. Z uvedeného počtu bolo 47 789 (82,5 %) podnikov zameraných na tvorbu zisku. Od konca marca 2010 sa počet podnikov zvýšil o 2,6 %. Viac ako polovica podnikov bola registrovaná v okresoch Bratislava I a Bratislava II.

Z hľadiska právnej formy podnikov prevažovali spoločnosti s ručením obmedzeným (88,3 %). Akciové spoločnosti sa podieľali 5,8 %, družstvá 0,5 % a fyzické osoby zapísané v obchodnom registri 1,2 %.

Tab. 7 Ekonomická aktivita obyvateľov (2001)

Územie	Spolu EAO	Muži	Ženy	Podiel EAO z trvale bývajúceho obyv. v %
Bratislava	238 199	115 756	122 443	55,55
Bratislava III	32 330	15 902	16 428	52,60
Bratislava Nové Mesto	18 954	9 137	9 817	50,78

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001. ŠÚ SR Bratislava, 2002

Podľa vlastníctva tvorili podniky v súkromnom sektore 99,8 %, zvyšné podniky boli vo verejnom sektore. Zahraničnú kapitálovú účasť malo 9 271 (19,4 %) podnikov a medzinárodné vlastníctvo 2 851, (6 %) podnikov.

V Informatívnej správe o ekonomickom vývoji v Bratislavskom kraji za I. polrok 2010, podľa ŠÚ SR dosiahla zamestnanosť v kraji 401 397 fyzických osôb a medziročne sa znížila o 0,7 %. Podľa ekonomickej činnosti z celkového počtu zamestnaných osôb v kraji najviac pracovalo v priemysle spolu 52 311 zamestnaných osôb (13 %). Vo vzdelávaní bolo 25 837 zamestnaných osôb (6,4 %), zdravotníctve a sociálnej pomoci 20 125 (5 %), veľkoobchode a maloobchode; oprave motorových vozidiel a motocyklov 52 302 (13 %), vo verejnej správe a obrane; povinnom sociálnom zabezpečení 67 679 (16,9 %), stavebníctve 13 589 (3,4 %), poľnohospodárstve, lesníctve a rybolove 2 298 (0,6 %), ostatných spoločenských, sociálnych a osobných službách 4 596 (1,1 %), činnostiach v oblasti nehnuteľností 2 543 (0,6 %), vo finančných a poisťovacích činnostiach 29 409 (7,3 %) a v ubytovacích a stravovacích službách 6 257 zamestnaných osôb (1,6 %).

Zamestnanosť v rámci priemyslu spolu ovplyvnila najmä výroba motorových vozidiel (12 155 zamestnaných osôb) a dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (10 347 zamestnaných osôb). Medziročne počet zamestnaných osôb podľa odvetví vzrástol vo veľkoobchode a maloobchode; oprave motorových vozidiel a motocyklov o 2,9 %, ubytovacích a stravovacích službách o 14 %, činnostiach v oblasti nehnuteľností o 16,4 %, v odvetví odborné, vedecké a technické činnosti o 2,6 %, administratívnych a podporných službách o 19,4 %, v zdravotníctve a sociálnej pomoci o 2,8 %. Úroveň rovnakého obdobia roku 2009 sa nedosiahla v poľnohospodárstve, lesníctve a rybolove o 30 %, priemysle spolu o 1,7 %, doprave a skladovaní o 7,2 %, stavebníctve o 7 %, a vo verejnej správe a obrane; povinnom sociálnom zabezpečení o 0,8 %.

V súkromnom sektore pracovalo 232 790 zamestnaných osôb kraja (58 %) pri medziročnom poklese o 1 %. Vo verejnom sektore pracovalo 168 607 zamestnaných osôb a oproti 1. polroku 2009 to bolo menej o 0,3 %. Na zamestnanosti kraja sa verejný sektor podieľal 42 %.

Organizácie Bratislavského kraja zamestnávali 3 894 zamestnaných osôb so zdravotným postihnutím I, 52,4 % z nich zamestnával súkromný sektor. Zo zamestnaných osôb so zdravotným postihnutím II, ktorých bolo 1 019 osôb, v súkromnom sektore pracovalo 49 % a vo verejnom sektore 51 %.

Z územného hľadiska sa zamestnanosť medziročne zvýšila o 18,3 % v okrese Bratislava V a o 2 % v okrese Bratislava II. V ostatných okresoch došlo k poklesu zamestnanosti, a to v Senci o 13 %, v Bratislave IV o 9,5 %, v Pezinku a Malackách o 5,7 %, v Bratislave III o 2,7 % a v Bratislave I o 1,7 %. Na zamestnanosti kraja sa najviac podieľali okresy Bratislava II 31,3 % a Bratislava I 30,9 %.

V júni 2010 sa miera nezamestnanosti v Bratislavskom kraji oproti marcu 2010 zvýšila o 0,1 percentuálneho bodu na 4,52 %. Najvyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola v okresoch Malacky 8,06 %, Pezinok 5,73 % a Senec 5,67 %. Najnižšia bola v okrese Bratislava I 3,06 %. V ostatných okresoch kraja miera evidovanej nezamestnanosti bola v rozpätí od 3,34 % v okrese Bratislava IV po 4,2 % v okrese Bratislava II. Miera evidovanej nezamestnanosti v auguste 2010 v okrese Bratislava III predstavovala 4,12 %.

3.2 SÍDLA

SÚ Bratislava, sa rozkladá na úpätí výbežkov Malých Karpát, na okraji Podunajskej nížiny, pri styku pohoria s významnou európskou riekou Dunaj.

V súčasnosti je Bratislava hlavným mestom SR a ako hlavné mesto SR má svojou polohou na hraniciach dvoch susedných štátov špecifické postavenie s predpokladom plnenia významných úloh celoslovenského významu. Bratislava má kľúčový význam v makrosídelnom systéme západného Slovenska s väzbami predovšetkým na región Viedne v Rakúsku a Gyoru v Maďarsku, ale aj na región Brno – Břeclav v ČR a v širších vzťahoch aj nadregión Budapešti. Významné je aj jej postavenie v rámci vzťahov a väzieb stredoeurópskeho podunajského priestoru, kde je jedným z významných uzlov vodnej dopravy.

Bratislava sa člení na 5 štáto-správnych okresov (Bratislava I – Bratislava V), 17 mestských častí a v rámci nich 20 katastrálnych území. Posudzované územie je súčasťou mestskej časti Bratislava Nové Mesto, okres Bratislava III.

Charakteristický výraz katastrálneho územia Bratislava Nové Mesto vytvárajú predovšetkým historické urbanistické súbory z obdobia prelomu 19. a 20. storočia, urbanistické súbory zo začiatku 20. storočia, ďalej nová typická architektúra mesta, areály športovej vybavenosti a významné výrobné areály. Vývoj urbanistickej štruktúry Nového Mesta v minulosti poznačila predovšetkým skutočnosť, že toto územie dlho tvorilo perifériu Bratislavy. Ťažiskové priestory Nového Mesta sa sformovali na územiach pozdĺž Račianskej a Vajnorskej ulice. Funkčne boli tieto priestory orientované predovšetkým na výrobné areály a bývanie sociálne slabších vrstiev.

Výstavba priemyselných závodov vyvolala rozšírenie komunikácií i rozšírenie rozsahu výrobného obsluhu. Hlavné kompozičné osi územia tvorili Račianska ulica, Vajnorská a Trnavská ulica. Do roku 1918 bolo toto územie málo zastavané a slúžilo na prímestskú poľnohospodársku výrobu. Na území medzi železničnou traťou a súčasnou Račianskou ulicou boli vinohrady. Na periférii mesta boli vybudované viaceré priemyselné podniky (a.s. Dynamit-Nobel, a.s. Stollwerck, závod Siemens-Schuckert). Významnú úlohu pri urbanizácii predmetného územia zohrala železničná trať, neskôr železničná stanica Bratislava-Filiálka. Prvá intenzifikácia zástavby územia sa uskutočnila po roku 1925 výstavbou domov na Račianskom a Trnavskom mýte, na Legionárskej a Šancovej ulici.

Koncepcia mestskej časti predpokladá postupné doplnenie lokality plochami občianskej vybavenosti a bývania. Územie je súčasťou tzv. Podhorského pásu.

3.3 PRIEMYSEL

Priemyselná výroba v Bratislave výrazne prekračuje celoslovenský priemer vo všetkých ukazovateľoch. Podiel na celoslovenskej produkcii v priemyselnej výrobe je cca 42,3 %. Rozhodujúce postavenie z hľadiska spracovateľského priemyslu majú v Bratislave odvetvia výroby dopravných prostriedkov, rafinovaných a ropných produktov, chemických výrobkov a odvetvie vydavateľstva a tlače. Významný podiel na výrobe má tiež potravinárska výroba.

Na území mesta Bratislava je lokalizovaných 6 územnovýrobných zoskupení: juhovýchodné, centrálné, severovýchodné, severné, severozápadné a juhozápadné. Dominantné je severovýchodné zoskupenie, ktoré má charakter priemyselnej zóny a juhovýchodné, ktoré je tvorené hlavne akciovou spoločnosťou Slovnaft. Severovýchodné zoskupenie je lokalizované v obvode Bratislava III a zasahuje do severnej časti obvodu Bratislava II a má charakter najväčšieho priemyselného centra, zamestnáva nad 10 000 zamestnancov v priemysle. Ostatných 5 územno-výrobných zoskupení mesta Bratislava z hľadiska počtu zamestnancov v priemysle vytvára menšie priemyselné zóny so súčasným počtom 3 500-6 500 zamestnancov na každú priemyselnú zónu.

Dominantným priemyselným podnikom širšieho riešeného územia je areál ISTROCHEMU. V blízkosti posudzovanej lokality sa nachádza areál Dopravného podniku mesta a drobné prevádzky výroby a obchodu.

3.4 SLUŽBY

Mesto Bratislava je vybavené širokou škálou zariadení celoslovenského, nadregionálneho, regionálneho, okresného mestského i lokálneho, významu v oblasti školstva, zdravotníctva, kultúry, telovýchovy a športu, sociálnej starostlivosti, ako aj zariadení obchodu a služieb. Úroveň vybavenosti službami, ich štruktúra zodpovedá sídelnej veľkosti dotknutého sídla, jeho významu a funkčnej profilácii v založenom systéme osídlenia. Vzhľadom k intenzite zmien, ktorými v poslednej dobe prechádza oblasť služieb je veľmi ťažké vykonať ich podrobné hodnotenie. Ťažisko služieb je sústredené v starom meste. Rýchlo sa rozvíjajú také druhy veľkoobchodu, maloobchodu a služieb, ktoré pokrývajú denné potreby občanov.

V bezprostrednom okolí posudzovanej lokality patrí do kategórie služieb areál MV SR a časť areálu DPM Bratislava.

3.5 POĽNOHOSPODÁRSTVO A LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Posudzovaná lokalita sa nachádza v intraviláne mesta, nie je poľnohospodársky využívaná. Do záujmového územia lesohospodárske aktivity nezasahujú. Pôvodná funkcia – vinohrady sa v lokalite už nevykonáva.

3.6 INFRAŠTRUKTÚRA

V predmetnej lokalite sú dostupné všetky potrebné siete. Spôsob napojenia je popísaný v kapitole II a IV.

3.7 DOPRAVA

Dotknuté územie je lokalizované v atraktívnom cípe hlavného mesta Bratislava s priamym napojením na Račiansku radiálu. Táto zabezpečuje okrem dopravy z okrajových častí mesta aj dopravu prichádzajúcu do Bratislavy po ceste II/502 z okresu Pezinok, najmä blízkych sídiel Pezinok, Modra a Sv. Jur. Okrem cestnej automobilovej dopravy je na uvedenej komunikácii realizovaná aj električková doprava. Posudzovaná lokalita je priamo obsluhovaná Jurskou ulicou.

Dopravné vzťahy v riešenom území dopĺňa železničná doprava. Tá je reprezentovaná hlavnou traťou na trase Bratislava – Žilina, v tomto priestore prechádza aj trať v smere Bratislava – Komárno. Lokalita priamo susedí so železničnou zastávkou Bratislava – Vinohrady.

3.8 REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

V širšom okolí sa areály cestovného ruchu a rekreácie nevyskytujú.

3.9 KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY A ARCHEOLOGICKÉ LOKALITY ÚZEMIA

Bratislava ako centrum kultúrno-spoločenského diania plnila i v histórii významnú rolu, čoho dôkazom je i množstvo dodnes zachovaných kultúrno-historických pamiatok. Najviac z nich sa zachovalo v starom meste.

Na lokalite navrhovanej činnosti sa nevyskytujú žiadne kultúrno-historické pamiatky a nie sú známe žiadne archeologické lokality.

4 SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

4.1 OVZDUŠIE

Katastrálne územie hlavného mesta SR Bratislavy bolo vyhláškou č.112/1993 Z.z. vyhlásené za jedno z 12 zaťažených území na Slovensku z hľadiska znečistenia ovzdušia. Aj keď bola vyhláška zákonom o ochrane ovzdušia č. 478/2002 Z.z. zrušená, je Bratislava naďalej vedená ako oblasť riadenia kvality ovzdušia. Všeobecne záväznou vyhláškou KÚŽP v Bratislave č. 1/2005 z 13.1.2005 bol vydaný akčný plán na zabezpečenie kvality ovzdušia. Tento akčný plán platí pre katastrálne územia: Bratislava-Nové Mesto, Bratislava-Petržalka a Bratislava-Ružinov. Vo vymedzených katastrálnych územiach je riziko prekračovania limitnej hodnoty PM₁₀.

V okolí posudzovanej lokality významnú úlohu v znečisťovaní ovzdušia zohráva frekvencia dopravy na Račianskej ulici.

Údaje o zdrojoch znečisťovania ovzdušia v okrese Bratislava III za rok 2005

Počet prevádzkovateľov:	161
Počet zdrojov:	271
- z toho energetické:	189
- z toho technologické:	82
- stredné:	255
- veľké:	16

V nasledujúcich tabuľke je prezentovaná produkcia emisií za obdobie posledných 5-tich rokov.

Tab.8 Produkcia emisií znečisťujúcich látok v okrese Bratislava III v t/rok

	2009	2008	2007	2006	2005
TZL	26,446	26,425	24,906	28,444	30,533
SO ₂	116,166	145,205	146,653	146,448	148,964
NO ₂	554,863	595,708	577,553	625,656	696,705
CO	51,0	54,087	50,528	89,574	118,197
COU	26,612	30,186	25,242	28,632	30,191

Zdroj: www.air.sk

4.2 HLUK

Automobilová a električková doprava na Račianskej ceste a železničná doprava na hlavnej železničnej trati nepriaznivo ovplyvňuje aj hlukovú situáciu posudzovaného

územia. V rámci spracovania hlukovej štúdie, ktorá tvorí samostatnú prílohu zámeru boli vykonané merania hluku za účelom objektivizácie súčasných akustických pomerov.

Meranie hluku z dopravy sa uskutočnilo na pozemku plánovanej bytovej výstavby vo vzdialenosti 5 m od okraja prístupovej cesty k bytovému domu č. III.2568/143 a 155 m od koľajiska železničnej trate Bratislava - Žilina. Mikrofón vybavený krytom proti vetru bol umiestnený vo výške 4 m nad terénom. Hluk pozadia bol tvorený zvukmi z prírody (vtáctvo, v noci hmyz v tráve) a doliehajúcim hlukom z dopravy na vzdialenej Račianskej ul.

Z porovnania nameraných a vypočítaných určujúcich veličín s prípustnými hodnotami vyplýva:

$$\begin{aligned} L_{Aeq,p,den} &= 60 \text{ dB} > L_{R,Aeq,12h} = 58,7 \text{ dB} \\ L_{Aeq,p,vecer} &= 60 \text{ dB} > L_{R,Aeq,4h} = 59,9 \text{ dB} \\ L_{Aeq,p,noc} &= 55 \text{ dB} < L_{R,Aeq,8h} = 58,4 \text{ dB} \end{aligned}$$

Nameraná ekvivalentná hladina hlukových imisíí v mieste plánovanej bytovej výstavby prekračuje prípustnú hodnotu hluku v referenčnom intervale noc.

4.3 POVRCHOVÉ VODY

Pre Bratislavu existujú údaje o hlavných tokoch Dunaj a Malý Dunaj, avšak ich ovplyvnenie nie je relevantné.

Tab.9 Kvalita povrchových vôd Dunaja vo vybraných profiloch

Profil	Ukazovatele podľa STN 75 7221				
	A	B	C	D	E
Karlova Ves	II	III	III	III	IV
Bratislava L.B.	II	II	III	III	IV
Bratislava - Stred	II	II	III	III	IV
Bratislava P.B.	II	II	III	III	IV

Vysvetlivky: A - ukazovatele kyslíkového režimu D - ťažké kovy
 B - základné chemické ukazovatele E - biologické a mikrobiologické ukazovatele
 C - doplňujúce chemické ukazovatele

4.4 HORNINOVÉ PROSTREDIE A PODZEMNÉ VODY

Prípadné znečistenie by mohlo byť naviazané na antropogénne aktivity z minulosti. V dotknutom území nebolo doteraz podrobne skúmané znečistenie hornín. Vzhľadom na predchádzajúce využitie územia (vinohrady, orná pôda, v súčasnosti synantropné porasty) nie je predpoklad znečistenia horninového prostredia. Staré záťaže nie sú z lokality známe.

4.5 RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO

Už sám charakter územia, kumulácia obytnej, komerčnej zástavby, dopravy a iné prejavy antropogénnych aktivít, nedávajú predpoklad existencie územne kvalitnej bioty. Táto bola vytlačená do okrajových častí sídla.

4.6 SKLÁDKY A DEVASTOVANÉ PLOCHY

V riešenom území sa nevyskytujú skládky odpadu väčšieho rozsahu, lokálne sa vyskytujú navážky.

4.7 ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA A CELKOVÁ KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA PRE ČLOVEKA

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti ako aj životné prostredie (ŽP). Vplyv znečisteného ŽP na zdravie ľudí je dosiaľ málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v ukazovateľoch ako sú stredná dĺžka života pri narodení, celková úmrtnosť, dojčenská a novorodenecká úmrtnosť, počet rizikových tehotenstiev a počet narodených s vrodenými a vývojovými vadami, štruktúra príčin smrti, počet alergických, kardiovaskulárnych a onkologických ochorení, stav hygienickej situácie, šírenie toxikománie, alkoholizmu a fajčenia, stav pracovnej neschopnosti a invalidity, choroby z povolania a profesionálne otravy.

Syntetickým ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života, t.j. nádej na dožitie. Po roku 1991 pokles celkovej úmrtnosti, ale najmä dojčenskej a novorodeneckej sa prejavil v predĺžení strednej dĺžky života pri narodení. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi sa teda stredná dĺžka života pri narodení u mužov a žien mierne zvýšila. V roku 2008 v SR dosiahla u mužov 70,85 roka a u žien 78,73 roka.

V rámci okresov Bratislavského kraja v rokoch 1996 až 2000 dosahoval najvyššiu strednú dĺžku života u mužov okres Bratislava IV (72,17) a u žien Bratislava III (78,53) rokov. Najnižšie hodnoty boli zaznamenané u mužov v okresoch Senec a Pezinok.

V roku 2007 sa pohybovala stredná dĺžka života pri narodení u mužov v rámci Bratislavy v intervale od 72,1 do 74,5 rokov a u žien od 78,6 do 79,5 rokov.

Tab. 10 Úmrtnosť obyvateľstva (hrubá miera úmrtnosti na 1000 obyvateľov)

Územie	2000		2008	
	Počet zomretých	Úmrtnosť v ‰	Počet zomretých	Úmrtnosť v ‰
Bratislava	4 089	9,1	4 110	9,6
Bratislava III	823	12,9	825	13,2
Bratislava - Nové Mesto	580	14,8	515	13,7

Zdroj: Bilancia pohybu obyvateľstva v SR. ŠÚ SR, Bratislava 2000, www.statistics.sk

V mestskej časti Bratislava Nové Mesto bola hrubá miera úmrtnosti v r. 2000 nepriaznivejšia ako v okrese Bratislava III, meste Bratislava, ako je priemer za SR. Vysoká rozdielnosť ukazovateľov v neprospech riešeného územia je i v dôsledku nepriaznivej vekovej skladby jej obyvateľov v porovnaní s inými lokalitami.

V roku 2008 zomrelo v MČ Bratislava Nové Mesto 515 obyvateľov (úmrtnosť cca 13,7‰), čo je mierne nižšia úmrtnosť ako bola v uvádzanom roku 2000.

Príčiny úmrtnosti sú rôzneho charakteru. Na úroveň úmrtnosti vplyva však nielen vekové zloženie obyvateľstva, ale aj úmrtnosť podľa pohlavia a veku v kombinácii s príčinami úmrtí. Prvou príčinou sú zlé životné a pracovné podmienky. Závažnejším problémom je vysoká úmrtnosť na jednotlivé druhy ochorení podľa veku. Ide pritom hlavne o srdcovocievne ochorenia a nádory, ako aj choroby dýchacej sústavy, ktoré spôsobujú 76 % všetkých úmrtí. Ďalšími skupinami v poradí najčastejších príčin úmrtí

sú poranenia, otravy a niektoré iné následky vonkajších príčin. Tieto skupiny príčin smrti spolu predstavujú takmer 90 % všetkých úmrtí.

Tab. 11 Úmrtnosť podľa príčin na 100 tis. obyvateľov v Bratislave podľa obvodov v r. 2005

Názov choroby	Územie						
	BA1	BA2	BA3	BA4	BA5	BA spolu	SR spolu
infekčné a parazitárne choroby	4,70	7,38	3,24	7,51	2,51	5,17	4,29
nádory	305,43	281,26	325,40	199,51	159,28	237,95	220,41
choroby krvi a krvotvorných ústrojov	2,35	0,92	-	-	1,68	0,94	1,02
choroby žliaz, výživy a premeny látok	18,80	16,60	22,66	19,31	6,71	15,52	14,26
duševné poruchy	-	-	-	-	-	-	0,20
choroby nervového systému	21,15	21,21	24,28	17,16	9,22	17,40	12,68
choroby obehovej sústavy	791,77	594,79	694,50	396,87	262,39	492,37	540,74
choroby dýchacej sústavy	77,53	81,15	71,23	39,69	21,80	53,61	57,80
choroby tráviacej sústavy	89,28	61,78	55,04	43,98	55,33	57,84	51,70
komplikácie v tehotenstve, pôrodu a popôrodí	-	-	-	-	-	-	0,04
choroby svalovej a kostrovej sústavy	2,35	3,69	-	-	1,68	1,65	0,97
choroby kože a podkožného tkaniva	-	-	-	-	-	-	0,09
choroby vznikajúce v prenatálnej perióde	7,05	2,77	1,62	1,07	0,00	1,88	3,01
choroby močovej a pohlavnej sústavy	28,19	30,43	27,52	16,09	8,38	20,46	12,92
vrodené chyby	2,35	3,69	3,24	-	1,68	2,12	2,91
zranenia a otravy	70,48	47,03	69,61	37,54	43,59	49,61	58,14
úmyselné sebapoškodzovanie	11,75	10,14	12,95	9,65	10,06	10,58	12,60

Zdroj: Správa o zdravotnom stave obyvateľstva hlavného mesta SR Bratislavy v roku 2005. Národné centrum zdravotníckych informácií v Bratislave.

Obyvatelia Bratislavy najčastejšie zomierajú na choroby obehovej sústavy, nádorové ochorenia, choroby tráviacej sústavy a choroby dýchacej sústavy. Veľmi závažné je pretrvávajúce konštatovanie, že v prípade prvých dvoch príčin smrti ide o dlhodobý nepriaznivý vývoj. Osobitnú skupinu dôvodov úmrtí tvoria zranenia a otravy, ako aj úmyselné sebapoškodenia. Prevencia týchto úmrtí nie je v oblasti zdravotníctva.

Z charakteristiky zdrojov znečistenia životného prostredia, uvedenej v predchádzajúcich kapitolách vyplýva, že na zdravotný stav obyvateľstva dotknutej oblasti môže vplývať výraznejšie kvalita ovzdušia a hluková záťaž. Predovšetkým negatívne faktory dopravy a z činnosti tam prítomných podnikov. V blízkom okolí posudzovanej lokality do popredia vystupuje hluková záťaž a emisie od dopravy na obyvateľov, čo môže následne viesť k zvýšeniu jednotlivých ochorení, najmä kardiovaskulárnych ochorení, ale môže byť zaznamenaný aj vyšší prípad neuróz a pod. V prípade imisíí môže ísť o zvýšený výskyt respiračných ochorení.